

SKRIVELSE

2019-08-22

Utbildningsdepartementet
Socialdepartementet

Inför en skyldighet för förskola och skola att initiera samordnad individuell plan (SIP)

Autism- och Aspergerförbundet arbetar för att förbättra villkoren för barn, unga och vuxna med autism, Aspergers syndrom och andra autismspektrumtillstånd. Förbundet har cirka 18 500 medlemmar över hela landet. Bland dessa finns personer med egen funktionsnedsättning, närstående och personer som är professionellt verksamma inom området.

Situationen för många barn och unga med autism är idag mycket svår. Måluppfyllelsen i skolan är låga 44 procent och frånvaron är mycket hög. Vi ser dessutom att frånvaron ökar i alla skolformer; ökningen gäller både flickor och pojkar – för flickor i högstadiet är det 78 procent som i olika grad har regelbunden frånvaro. Vidare ökar den längre frånvaron och allt fler i de lägre årskurserna är hemma från skolan.¹ På grund av bland annat okunskap inom skola och socialtjänst om de konsekvenser funktionsnedsättningen medför leder detta i värsta fall till att barn och unga omhändertas enligt Lagen om vård av unga (LVU) på felaktiga grunder. Under de senaste året ser vi en mångfaldig ökning av sådana ärenden och nästan samtliga rör flickor i åldern 12 till 16 år.² Dessa signaler måste tas på största allvar också på högsta politiska nivå.

För att komma till rätta med framför allt den prekära skolsituationen för barn och unga med autism krävs förstås en rad olika åtgärder. En viktig åtgärd är att skola, socialtjänst och landstingsburen verksamhet bättre ska kunna samordna stödet till barn och unga som behöver det. Idag kan socialtjänsten och landstingsburen verksamhet upprätta en samordnad individuell plan (SIP) när en individ har behov av insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården.³ Däremot finns det idag inget lagstadgat stöd för skolan att initiera en sådan plan, vilket vi anser är en brist.

Autism- och Aspergerförbundet anser därför att en ny bestämmelse i skollagen ska införas så att skolan ska kunna initiera SIP och vara skyldig att delta i arbetet med SIP på samma sätt som socialtjänsten och hälso- och sjukvården kan och är skyldiga att göra idag.

¹ Autism- och Aspergerförbundets skolenkät 2018: https://www.autism.se/skolenkat_2018

² Barn med autism far illa i tvångsvården, Dagens samhälle 2019-04-29: <https://www.dagensamhalle.se/debatt/barn-med-autism-far-illa-i-tvangsvarden-27322>

³ Socialtjänstlagen 2 kap. 7 § och hälso- och sjukvårdslagen 16 kap. 4 §.

Vi delar SKL:s uppfattning att ett utvecklat arbete med SIP, där skolan är en given aktör, skulle kunna förbättra samverkan och minska behovet av antalet individuella planer inom vård- och omsorgsområdet och att en fungerande samverkan mellan samhällets olika aktörer förenklar för barn, unga och deras familjer då de inte själva i samma utsträckning behöver samordna insatser som ges av olika huvudmän. Vi delar också deras uppfattning att skyldigheten att initiera SIP bör omfatta alla skolformer från förskola till vuxenutbildning.⁴

Utbildningsdepartementet och Socialdepartementet bör således gemensamt ta initiativ i frågan om att införa en bestämmelse om SIP i skollagen och att en sådan bestämmelse också harmonieras med annan berörd lagstiftning.

Datum som ovan

Ulla Adolfsson
Ordförande

genom
Agneta Söder
Ombudsman, agneta.soder@autism.se

⁴ SKL:s skrivelse till Utbildningsdepartementet och Socialdepartementet 2018-11-20, ärendenummer 18/05081